

Reactie Rijn IJssel Arnhem

- **Vraag 1 van 7 Welk voorbeeld wilt u doorgeven?**

We willen een vijftal voorbeelden geven, die allemaal zien op wetgeving voor bekostigde mbo-instellingen en studenten.

1. Afwijkende regeling rondom zwangerschap voor leer- en kwalificatieplichtigen moeders en 18+ ers in het mbo
2. Geen regeling voor verlof voor studerende tienvaders.
3. Toelatingsbeleid (het roc mag niet vragen naar de ondersteuningsbehoefte/examineerbaarheid bij de aanmelding).
4. Wettelijke verplichting om bewijs van ziekte in het studentendossier op te slaan, terwijl een arts die verklaring niet wil verstrekken (bijv. bij verzuim en aangepaste examinering)
5. Verplicht registreren van de aard van de ziekte bij verzuim en examinering. Niet het wat de student heeft, maar 'hoe kan de school helpen' moet centraal staan.
6. 3x negatief bindend studie advies nodig om een student te mogen weigeren. Maar we mogen niet vragen of een student een negatief bindend studie advies heeft gekregen. Tevens heeft de student de mogelijkheid om zichzelf uit te laten schrijven, voordat er een negatief bindend studie advies kan worden gegeven. Dit maakt dat ze het negatief bindend studie advies kunnen ontwijken en oneindig door zouden kunnen gaan met het starten van een opleiding.
7. Toelaatbaarheid van studenten met een niveau 2 diploma voor niveau 4 en Toelaatbaarheid van studenten (nieuwkomers) met een entree diploma (waar geen taaleisen gesteld worden voor het behalen van een diploma) voor niveau 2.
 - a. Voor veel studenten is dit haalbaar, voor een paar studenten zou er een escape mogelijk moeten zijn om te kunnen weigeren. Onevenredige belasting is dan vaak niet aantoonbaar, maar wel overduidelijk dat de student de opleiding niet gaat halen. Het is dan niet in het belang van de student om ze te plaatsen op een niveau dat duidelijk niet haalbaar is.
8. BBL studenten zonder werkplek, die tot 31 december de tijd hebben om een stageplek te zoeken. Het is niet in het belang van de student om dit tot 31 december te laten duren.

Vraag 2 van 7

Heeft u hierover eerder contact gehad en zo ja met welke organisatie?

Nee

Vraag 3 van 7, Weet u over welke wet of regel uw voorbeeld gaat?

Ja. De Leerplichtwet (LPW), de Wet educatie en beroepsonderwijs (WEB) en de regeling aangepaste wijze of vorm van examineren centrale examens mbo.

1. Art. 8.1.7 lid 9 sub b WEB. Dit artikel geldt voor de tienermoeder die studiefinanciering ontvangt (en die dus ≥ 18 jaar is, omdat je vanaf die leeftijd studiefinanciering ontvangt). Voor de tienermoeder die geen studiefinanciering ontvangt én die nog kwalificatieplichtig is (vaak < 18 jaar oud) geldt de leerplichtwet (LPW). De kwalificatieplichtige studerende mbo-moeder heeft drie opties om zwangerschapsverlof te genieten:
 - een beroep doen op de absolute afwezigheid wegens lichamelijke gronden (art. 5 sub a LPW). Ergo, de moeder schrijft zich uit;

- een beroep doet op de een relatieve vrijstelling wegens ziekte (art. 11 onder d LPW);
- Een beroep doet op de een relatieve vrijstelling wegens andere gewichtige omstandigheden (Art. 11 onder g en art. 14 LPW).

Deze drie scenario's zijn niet eenvoudig, noch logisch voor moeder. Zij is niet ziek, maar moet zich wel ziekmelden of uitschrijven om geoorloofd afwezig te zijn. Doet de moeder een beroep op verlof wegens gewichtige omstandigheden en verzoekt zij > 10 dagen verlof, dan beslist de leerplichtambtenaar. De mbo-instelling kan moeder daarmee dus niet helpen. Dat wringt met de bedoeling uit de WEB, omdat dit artikel juist is ingevoerd om zwangere moeders te helpen. De situatie van leer- en kwalificatieplichtigen moeders lijkt te zijn vergeten.

2. De kwalificatieplichtige studerende mbo-vader kan alleen een beroep doen op de een relatieve vrijstelling wegens andere gewichtige omstandigheden (Art. 11 onder g en art. 14 LPW).

Is de vader > 18 jaar, dan geldt de LPW niet meer. Voor de vader is er geen expliciete verlofregeling in de WEB verwoord, zoals die er voor moeders wel is (zie art. 8.1.7 lid 9 sub b WEB). De vader kan natuurlijk wel verlof nemen, maar als hij geen startkwalificatie heeft, < 23 jaar en het verlof > 4 weken duurt, moet het roc dat melden in het kader van RMC (art. 8.1.8a WEB). Ook moet het roc een langdurige afwezigheid van ten minste 5 weken aan de Minister van OCW (via DUO) melden vanwege de studiefinanciering, maar dat hoeft alleen voor de niveau 1 en 2 studenten (art. 8.1.7 lid 5 en 11 WEB).

De werkende vader krijgt (aanvullend) geboorteverlof (Art. 4:2 jo. 4:2a Wet arbeid en zorg (WAZO), de studerende vader krijgt formeel niets.

3. In de WEB is bepaald welke gegevens het roc bij de aanmelding van een student mag vragen (art. 8.0.3. lid 1 WEB). Kortgezegd zijn dat het persoonsgebonden nummer en gegevens van de voorgaande school. Inhoudelijke informatie mag het roc niet vragen bij de aanmelding, zoals de ondersteuningsbehoefte van de jongere en/of de jongere aangepaste examinering nodig heeft. Het roc mag die gegevens wél vragen aan de voorgaande school (zie 2.5.5a lid 9 WEB en het besluit uitwisseling leer- en begeleidingsgegevens). Er wordt dan over, in plaats van met de student gepraat, en dat voelt voor het roc onjuist.
4. Art. 8.1.7 lid 9 onder a WEB, art. 4 regeling aangepaste wijze of vorm van examineren centrale examens mbo. Deze onderwijswetten eisen een artsenverklaring. Een behandelend arts verstrekt echter geen verklaring over eigen patiënten. zie [Geneeskundige verklaring | KNMG](#). Dat doet alleen een onafhankelijk arts. De student moet een onafhankelijk arts bezoeken, die wellicht niet eenvoudig kan worden gevonden, en waarmee kosten zijn gepaard.
5. art. 12 LPW en art. 4 regeling aangepaste wijze of vorm van examineren centrale examens mbo.

- **Vraag 4 van 7, Weet u over welk artikel van de wet of regel uw voorbeeld gaat?**

Zie vraag 3

- **Vraag 5 van 7 Waarom geeft u dit voorbeeld door? Wat is het probleem dat u ziet?**

De rechten van tienermoeders en – vaders in het mbo zijn onvoldoende en/of tegenstrijdig wettelijk geregeld.

Het roc wil bij de aanmelding beoordelen of de student succesvol kan zijn tijdens de opleiding, ook met een beperking. Maar, het roc mag niet vragen naar die ondersteuningsbehoefte en/of er aangepaste examinering nodig is. Het roc wil niet de aard

van de ziekte weten (ADHD), maar wel wat nodig is om de student een succesvolle opleiding te laten doorlopen.

Studenten moeten vanwege onderwijswetgeving de aard van de ziekte aan het roc vertellen en soms bewijs overleggen van ziekte. Dat knelt met privacywetgeving en werpt barrières op voor de student om succesvol te zijn in het onderwijs.

- **Vraag 6 van 7 Voor wie zorgt uw voorbeeld voor problemen?**

De problemen ontstaan voor (zieke) studenten in het mbo en tienermoeders en – vaders in het mbo. Daarnaast hebben de roc's last van de knellende wetgeving. Maatwerk bieden wordt soms onmogelijk. Tot slot komen artsen in een spagaat (volgens de beroepsverenging mogen zij geen verklaringen verstrekken, terwijl de student die wel nodig heeft om bijvoorbeeld geoorloofd afwezig te zijn).

- **Vraag 7 van 7 Hoe denkt u dat we dit probleem kunnen verbeteren? Als u concrete suggesties hebt voor het verbeteren van de wet of regel dan kunt u dat hier ook doorgeven**

1. Zorg dat het artikel over zwangerschaps- en bevallingsverlof (thans 8.1.7 lid 9 WEB) een apart artikel in de WEB wordt, niet gekoppeld aan de studiefinanciering, bijv. geïnspireerd op art. 3:1 WAZO. En zorg dat dit artikel gaat gelden voor allé ingeschreven vrouwelijke mbo studenten, zodat ook de leer- en kwalificatieplichtige moeders eenvoudig geoorloofd afwezig kunnen zijn.

De vrouwelijke student heeft in verband met haar bevalling recht op zwangerschaps- en bevallingsverlof.

Het recht op zwangerschapsverlof bestaat vanaf zes weken voor de dag na de vermoedelijke datum van bevalling, of vanaf tien weken voor die dag indien het een zwangerschap van meer dan één kind betreft, zoals aangegeven in een aan de instelling overgelegde schriftelijke verklaring van een arts of verloskundige, tot en met de dag van de bevalling. Het zwangerschapsverlof gaat in uiterlijk vier weken voor de dag na de vermoedelijke datum van bevalling of uiterlijk acht weken voor die dag indien het een zwangerschap van meer dan één kind betreft.

Het bevallingsverlof gaat in op de dag na de bevalling en bedraagt tien aaneengesloten weken vermeerderd met het aantal dagen dat het zwangerschapsverlof tot en met de vermoedelijke datum van bevalling, dan wel, indien eerder gelegen, tot en met de werkelijke datum van bevalling, minder dan zes weken heeft bedragen of, indien het een zwangerschap van meer dan een kind betreft, minder dan tien weken heeft bedragen.

2. Zorg ervoor dat ook studerende vaders geboorteverlof kunnen genieten. Neem in de WEB een soortgelijk artikel op als in de WAZO.

Na de bevalling van de echtgenote, de geregistreerde partner, de persoon met wie de student ongehuwd samenwoont of degene van wie de student het kind erkent, heeft de student gedurende een tijdvak van vier weken, te rekenen vanaf de eerste dag na de bevalling, recht op verlof.

3. Zorg dat het – in de praktijk gekunstelde onderscheid – tussen 'aanmelding' en 'inschrijving' in de WEB verdwijnt en zorg ervoor dat de instelling bij de

aanmelding/inschrijving aan de student zelf (niet via zijn voorgaande school) naar de ondersteuningsbehoefte/aangepaste examineringsbehoefte mag vragen.

4. Verwijder uit de onderwijswetten (bijvoorbeeld in art. 12 LPW, art. 3 en 4 regeling aangepaste wijze of vorm van examineren centrale examens mbo) dat de aard van de ziekte in het onderwijsdossier moet komen. Het onderwijs is (meer/slechts) gebaat bij een verklaring van een orthopedagoog of jeugdarts waarin staat waarmee de student geholpen is, en hoeft niet te weten wát de student heeft. Zo wordt ook voorkomen dat artsen de benodigde verklaringen niet afgeven, en de student een verklaring moet gaan vragen (met dito hoge kosten voor de student) bij een niet behandeld arts.